

Septiņi vilki

Septiņi vilki

Latviešu tautas pasaka

Mātei ir septiņi dēli, bet nav nevienas meitas. Māte sāk gūgoties:

- Dēli vien, dēli vien, kad tu man vienu meitiņu redzētu. Tie visi varētu palikt par vilkiem, kad es dabūtu meitiņu. -

Pēc gada mātei piedzimst meitiņa, un dēli visi prom mežā par vilkiem. Meitene nu aug viena pati, kamēr sasniedz septīto gadu. Māte auž stellēs, meitene turpat sēž un raud. Māte prasa, kādēļ viņa raudot? Meitene brēkdama atbild:

- Man bail, ka jūs mani ar tāpat nenolādat kā manus septiņus brāļus.

- Kas tev tādus niekus teica? - māte dusmīgi prasa.

- Citi cilvēki jau tā runā. - meitene atteic.

Māte nekā vairs nesaka, un tā nu tas paliek. Bet meitene neliekas vis ar to mierā, viņa ir nodomājusi iet savus brāļus meklēt, bet tagad tikai mierīgi gaida, kamēr cik necik paaugs lielāka. Viņa slepeni pašuj septiņus kreklus, septiņus dvieļus un septiņus palagus, sasien tos visus vienā pauniņā un raudādama iet meklēt savus brāļus. Ceļā viņa satiek vecu vīriņu, tas prasa, kādēļ viņa raudot?

Meitiņa stāsta: - Mani septiņi brāļi ir mežā par vilkiem, es tagad eimu viņus meklēt. -

- Tos, meitiņ, ir ļoti grūti atrast, - vecītis teica.

- Kad jūs zināt, ka tos grūti atrast, tad jūs arī zināsiet, kur viņi ir. Mīlo vectētiņ, pasakait man arī - kur viņi ir? - meitiņa lūdzas.

Vecais vīriņš iedod meitiņai baltu stibiņu un pamāca: - Ej vien te tiešām projām, tur būs ezers un ezera vidū sala. Iesvied balto stibiņu ūdenī un kāp pati stibiņai virsū, tad tā būs laiviņa. Kad aizbrauksi pie saliņas un izkāpsi no laiviņas, tad tā paliks atkal par stibu. Uz saliņas būs būdiņa, tur dzīvo tavi brāļi; pa dienu viņi ir vilki, pa nakti - cilvēki, tādēļ rādies viņiem tik vakarā. -

Vecais vīriņš pazuda, un meitiņa gāja, kā mācīts, taisni vien uz priekšu, kamēr nonāca pie ezera un pārķļuva saliņā. Tur viņa atrod septiņas gultas, piekrautas sūnām. Meitiņa pārklāj katru gultiņu ar baltu paladziņu, piekar katrai divieli klāt un paliek kreklu pagalvī, tad pati paslēpjas aizkrāsnē.

Vakarā pārnāk brāļi, atrod gultas apklātas, divielus piekārtus un baltos kreklus. Viņi brīnās, kas to varētu būt darījis.

- Tā jau būs mūsu māsa, - citi ieteicās.

- Laikam gan mūsu māsa, - citi piebilda.

Visi septiņi sāk meklēt un atrod māsu aizkrāsnē. Ak, cik visi bija priecīgi! Katrs grib apkampt savu māsu, katrs pa reizei spiežas viņai klāt. Pēc pirmiem satikšanās priekiem māsa prasa saviem brāļiem, kā tos varētu atkal atdabūt par cilvēkiem? -

- Tas, māsiņ, par daudz grūts darbs, - brāļi viņai atteic. - Kas mūs grib atpestīt, tam septiņi gadi jāsež mežā uz stumbura, un pa to laiku viņam nav brīv ne runāt, ne smieties, ne raudāt, ne arī cieti aizmigt, ka viņš no stumbura nenokrīt. Ja to neizpilda, tad mēs esam pavisam pagalam. Ēdienu mums gan ir brīv tam piegādāt. -

Māsa ir ar mieru uzņemties grūto darbu un atpestīt brāļus. Tie gan viņu grib no tā atrunāt, bet viņa neatlaižas neparko no savas apņemšanās. No rīta septiņi vilki aizved māsu uz mežu un uzceļ uz stumbura.

Māsa nu panes tur savu brāļu dēļ visādus grūtumus: aukstumu un karstumu, sniegu un lietu, un visu citu veselus sešus gadus. Pa to laiku viņa ir pieaugusi un palikusi ļoti skaista.

Tās pašas zemes ķēniņš izgāja tai mežā uz medībām. Pa vilku pēdām ejot, viņš nonāca pie stumbura un ieraudzīja vilku māsu sēžam uz stumbura. Ķēniņš prasīja, kas viņa tāda esot un kādēļ tur sēžot? Viņa neatbildēja ne pušplēsta vārda. Ķēniņš solījās šaut, ja viņa neatbildēsot, bet arī tas neko nelīdzēja, viņa palika un palika mēma. Ķēniņš pūš ragā, un nu sanāk mednieki no visām pusēm pie stumbura un stāj viņai virsū - kas viņa tāda esot un ko te darot? Viņa kā neatbild, tā neatbild.

skangra♪♪

Daži no medniekiem grib jau patiesi jaunavu šaut, bet ķēniņš neļauj – viņam tā ļoti patīk. Viņš liek noņemt jaunavu no stumbura un aizvest uz savu pili.

Nabaga māsa jau tik ilgi nosēdējusi, vēl tikai viens gadiņš būtu jāiztur – un brāļi būtu izpestīti, bet te ļaunie cilvēki ceļ viņu zemē un vedīs projām. Viņai paliek tik žēli, tik žēli, ka norit viena asara, bet runāt viņa nerunā.

Ķēniņš pārved jaunavu mājās; viņam tā tā patīk, ka viņš liekas ar viņu salaulāties. Pēc kāzām ķēniņš gan viņai visādi grib pa prātam iztikt un to uzjautrināt, bet ne viņa smejas, ne runā. Ķēniņa māte ļoti dusmīga, ka viņas dēls tādu mēmu, mežā atrastu sievieti prec. Bet ķēniņš uz to daudz neklausās, māte nozvērējās, lai būtu kā būdams, viņus izšķirt.

Ķēniņš aizgāja tālā karā, viņa sievai mājās piedzima dēls. Ķēniņa māte raksta ķēniņam uz kara lauku grāmatu un ieraksta, ka dēls neesot ne pēc suņa, ne pēc kaķa. Ķēniņš atraksta atpakaļ, lai tik audzinot, kādu jau dievs devis. Ķēniņa māte ir ļoti dusmīga par tādu dēla atbildi un liek uz savu galvu ķēniņienei dēliņu atņemt un nokaut. Tad viņa raksta ķēniņam, ka ķēniņiene pati savu dēlu apēdusi.

Ķēniņš nu ir ļoti dusmīgs, nāk tūlīn no kara lauka mājās un liek savu sievu sadedzināt.

Netālu no pils mežmalā uztaisa sārta un ķēniņieni ved turp dedzināt. Ķēniņa māte, ķēniņš pats, citi lieli kara kungi un daudzi no pavalstniekiem iet līdzī skatīties sadedzināšanu. Ceļā laižas septiņi putniņi un sauc: – Ķēniņ, ķēniņ, pagaidi, pagaidi! –

Ķēniņš grib apstāties un gaidīt, bet māte sauc: – Ko tu niekus te uz putniņiem klausīsies, steigsimies labāki uz priekšu!

–

Ķēniņš paklause māti un steidzas uz priekšu. Pēc brīža putniņi sauc atkal tāpat: – Ķēniņ, ķēniņ, pagaidi, pagaidi! –

Bet māte viņu, lai atkal pierunāja iet tālāk, kamēr jau nonāk pie paša kalna. Tagad septiņi bruņoti vīri sauc, lai ķēniņš pagaidot. Ķēniņš nu arī gaida.

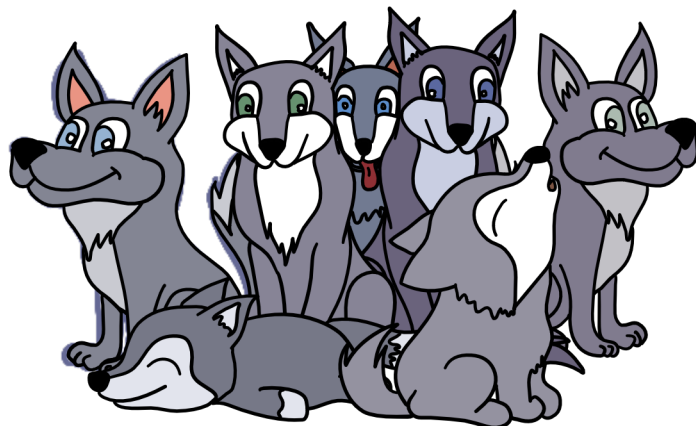
Pienāk visi septiņi – tie ir ķēniņienes brāļi, kuri tagad palikuši par cilvēkiem. Vienam no viņiem ir mazs puika uz rokas, tas saka ķēniņam:

– Še tev tavs dēls un atdod mums mūsu nevainīgo māsu. Tava pašā māte atņēma viņai bērnu un lika to mežā nokaut, bet vilks bendem viņu atņēma. Mūsu māsa tev to visu neatklāja, tādēļ ka viņa, mūs glābdama, nedrīkstēja runāt.

Brāļi viens pēc otra steidzās māsu apkampt un patencināt par izglābšanu. Visi bija laimīgi izglābti, tikai vienam no brāļiem trūka vienas acs; to bija izmaitājusi māsa nokritušā asara, kad ķēniņš viņu lika noņemt no stumbura.

Ķēniņš ļoti saskaitās par savas mātes negēlīgo krāpšanu un lika to tūliņ uz sārta sadedzināt.

Nevainīgo ķēniņieni ar lielu godu veda atpakaļ uz pili, un viņas brāļi palika pie ķēniņa par bruņiniekiem.

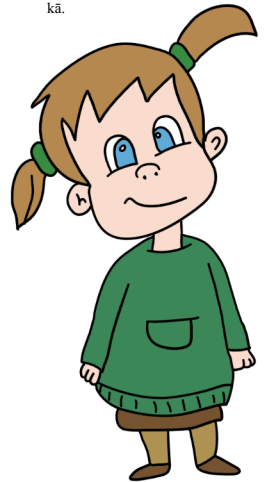
Brāļi mani lieli vīri

♩ = 90

SING.

1 Brā-ļi ma-ni lie-li vī-ri, es mā-si-ņa ma-zā-kā,
2 ai-jā, 3 ral-la-lā, 4 es mā-si-ņa ma-zā-kā.

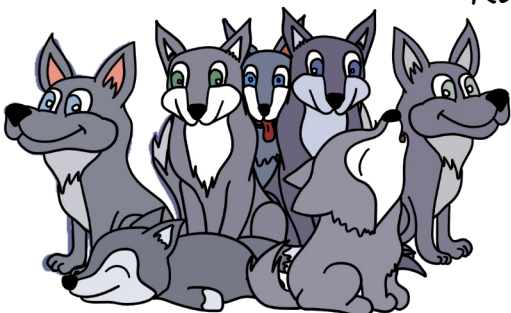
1. Brāļi mani lieli vīri, es māsiņa mazākā.
2. Šujiet manim augstas kurpes, pērciet zīlu vainadziņ!
3. Kurpītēsi, vainagāi būšu jūsu garumiņ!
4. Maziņš manis augumiņis, prāva mana valodiņ!

Latviešu tautasdziesma

Tec', māsiņa, tecīniem,
Tec', pasaki bāliņam:
Vējš nolauza ozoliņu
Ar visāmi bitītēm.

Pieci vilki vilku vilka
Pa slidenu ledutiņu
Otri pieci brīnījās,
Kā tie pieci stīvējās.

skanrajs

